

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Historia das artes do espectáculo
DISCIPLINA	Historia das artes do espectáculo I
TITULACIÓN	Arte Dramática
ESPECIALIDADE	Escenografía
ITINERARIO	
CURSO	3º
CRÉDITOS ECTS	3
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Teoría e historia das artes escénicas
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Santiago Prego Cabeza
DOCENTES	Nome e apelidos: Santiago Prego Cabeza Horario titorías: Despacho: Departamento de Teoría e historia das Artes escénicas Contacto: santiprego@edu.xunta.es
DESCRICIÓN	Estudo das raíces e do desenvolvemento teórico e estético das diferentes formas do espectáculo, principalmente teatro, danza, ópera e circo a través da historia e atendendo á especificidade das competencias do perfil profesional do escenógrafo.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Non se establecen
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e da comunicación.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X7	Valorar a Arte Dramática como unha actividade integrada na sociedade e na cultura galegas, coas que comparte obxectivos e retos
X8	Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DE ESPECIALIDADE	
EE5	Investigar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire á metodoloxía de traballo como á renovación estética.
EE6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Comprensión científica do significado e alcance disciplinar da Historia das Artes do espectáculo no contexto dos estudos literarios, teatrais, filosóficos e artísticos.	T4, T8, X7, EE5, EE6
2. Adquisición e dominio dos elementos terminolóxicos e conceptuais correspondentes aos núcleos temáticos da disciplina.	T2, T4, T8, X3, EE5, EE6
3. Adquisición e dominio de coñecementos teóricos e dos recursos metodolóxicos para o estudo sistemático das artes escénicas na súa historia.	T2, T7, T8, X3, X8, EE5, EE6
4. Adquisición e desenvolvemento de capacidades básicas e técnicas de análise e investigación no marco da disciplina.	T2, T8, X7, EE5, EE6
5. Proxección da disciplina e dos seus aportes científicos, metodolóxicos e profesionais no ámbito da cultura e da creación artística da Escenografía.	T8, X7, X8, EE5, EE6
6. Coñecemento do teatro e outras artes do espectáculo con vinculación á Escenografía desde as orixes ata os nosos días.	T2, X3, X7, X8, EE5, EE6
7. Coñecemento específico de nocións básicas da historia do teatro e outras artes escénicas nos contextos máis próximos (Galicia).	T2, T4, T8, X7, EE5, EE6
8. Comprensión e utilización das características do teatro e doutras artes escénicas nas distintas épocas históricas co fin de comprender unha idea de evolución que guía a historia da arte dramática desde os conceptos de ruptura e revolución.	T2, T4, T8, X8, EE5, EE6

4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS 2hs
1. Historia da ópera	1.1. Introducción á ópera 1.2. A ópera barroca: Cavalli e Cesti a Monteverdi. 1.3. Os madrigais e as mascaradas. 1.4. Século XVIII: Mozart. A reforma de Gluck. 1.5. Os xéneros fronteirizos. A comedia-ballet 1.6. A zarzuela 1.7. Wagner 1.8. A opereta. 1.9. O século XIX e a ópera italiana 1.10. Expresionismo e minimalismo en ópera. 1.11. A ópera en Galicia 1.12. O escenógrafo e a ópera	11
2. Historia das artes circenses.	2.1. Artes circenses e cultura corporal 2.2. O circo moderno. 2.3. O circo americano. 2.4. O circo no século XX. 2.5. O novo circo en Galicia. 2.6. O escenógrafo no novo circo 2.7. Os espectáculos de maxia 2.8. O bufón. O espectáculo da deformidade. 2.9. O circo social 2.10. O clown 2.11. Técnicas e glosario	11
3. O teatro musical	3.1. Orixes do teatro musical 3.2. Nacemento do musical americano. Dos minstrels a Broadway 3.3 A época dourada 1943-1968. De Oklahoma! a Hair 3.4. Os anos 70. Michael Bennett e Stephen Sondheim. 3.5. A ópera pop 3.6. A escenografía e o musical: a franquicia anglosaxona e a creación.	6
TOTAL SESIÓNS		28

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial	Total
Actividades introductorias	4		4
Exposición práctico-teórica	30	5	35
Práctica individual	16	15	31
Práctica colectiva	6		6
Tutorías individuais		6	6
Actividades de avaliación. Probas / Revisión	4	4	8
TOTAIS	60	30	90

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSEÑANZA E APRENDIZAXE	
Actividades	Descrición
Actividades introductorias	Presentación de cada núcleo temático da materia indicando competencias a acadar e plan de traballo.
Exposición práctico-teórica	Exposición por parte do profesor dos núcleos temáticos básicos da disciplina a través da consideración e análise de casos prácticos, documentos de diverso tipo e outros materiais. Fundamentación teórica a partir da reflexión.
Práctica individual	Traballos a realizar na aula por parte do alumno, sexa presentacións, preparación de debates ou exercicios específicos
Práctica colectiva	Traballos a realizar na aula en grupo ou en pequeno grupo.

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA	
Tutoría presencial	O alumnado ten un período de atención personalizada en horario non lectivo.
Tutoría electrónica	O alumnado pode manter contacto permanente co profesor a través do correo electrónico.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
8. 1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Traballo: Con carácter obrigatorio, tódolos alumnos deben realizar un traballo individual de 2.000 palabras sobre algún aspecto das artes do espectáculo pactado previamente co profesor. O traballo deberá ser exposto en clase, e entregado con antelación á exposición.	TODAS	60%
Actitude: Participación activa nas actividades de aula presencial. Asistencia ás tutorías.	TODAS	10%
Actividades: Actividades de aula e realización satisfactoria das probas prácticas semanais.	TODAS	30%

8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
A avaliación na convocatoria extraordinaria de xullo consistirá ben nun exame que incluíra os temas impartidos en clase e algún caso práctico ou exemplo, ou ben nun traballo individual de 2.000 palabras sobre algún aspecto das artes do espectáculo pactado previamente co profesor. Será o docente quen decida cal das dúas opcións é a idónea para cada caso, así como se o traballo será unha mellora do presentado anteriormente ou se debe ser un traballo completamente diferente.	TODAS	100%
8.3 Avaliación específica ordinaria / extraordinaria para alumnado que perdera a avaliación continua		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Traballo: Con carácter obrigatorio, aqueles estudantes que perdan o dereito á avaliación continua deberán realizar un traballo individual de 2.000 palabras sobre algún aspecto das artes do espectáculo pactado previamente co profesor.	TODAS	50%
Exame: Con carácter obrigatorio, aqueles estudantes que perdan o dereito á avaliación continua deberán realizar un exame que incluíra os temas impartidos en clase e algún caso práctico ou exemplo.	TODAS	50%

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS
Referencias básicas
<p>MAUCLAIR, Dominique (2003) Historia del circo. Barcelona: Editorial Milenio.</p> <p>ALIER, Roger (2002): Historia de la ópera. Barcelona: Ediciones Ma Non Troppo.</p> <p>DÍAZ G. VIANA, Luis (1999) Los guardianes de la tradición. Ensayos sobre la "invención" de la cultura popular, Oiartzun, Sendoa editorial.</p> <p>KENRICK, John (2008): Musical theatre: a history. Continuum, Nova Iorque.</p>
Referencias complementarias
<p>ALIER, Roger (2002) La zarzuela. Barcelona: Ediciones Robinbook.</p> <p>AMORÓS, Andrés & DÍEZ BORQUE, José María [eds.] (1999) Historia de los espectáculos en España. Madrid: Editorial Castalia.</p> <p>BAJTIN, Mijail (1987) La cultura popular en la Edad Media y el Renacimiento. Madrid: Alianza Editorial. CARO BAROJA, Julio (1974) Teatro popular y magia. Madrid: Revista de Occidente.</p> <p>CAPDEVILA, Manuel (2004) El gran libro de la ópera. Barcelona: Ediciones Península.</p> <p>DÍAZ G. VIANA, Luis (1999) Los guardianes de la tradición. Ensayos sobre la "invención" de la cultura popular, Oiartzun, Sendoa editorial.</p> <p>GIL CALVO, E. (1993) Estado de fiesta, Madrid, Anagrama.</p> <p>HOOGEN, Eckardt van den, (2005) El ABC de la ópera. Madrid: Santillana Ediciones Generales. MARTÍ, Josep, (1996) Folklorismo: uso y abuso de la tradición, Barcelona, Ronsel</p> <p>OLIVA, César & TORRES MONREAL, Francisco (2005) Historia básica del arte escénico. Madrid: Cátedra.</p>

SÁNCHEZ, José A. (Ed.) (1999) La escena moderna. Madrid: Ediciones Akal
TURNER, Victor (1988) El proceso ritual. Madrid: Taurus.

10. OBSERVACIÓNS

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a ESAD de Galicia establece unha planificación extraordinaria que se **ACTIVARÁ NO MOMENTO EN QUE A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA O DETERMINE**, atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da presente programación docente. No suposto de que se produza unha emerxencia, a presente programación non sufrirá máis modificación que a derivada da necesidade de articular unha avaliación non presencial, para o que se establecerán as adaptacións necesarias nas actividades e ferramentas de avaliación, en relación coas competencias que se indican e coa ponderación que se sinala.

Para o caso da avaliación non presencial de toda a disciplina, as ferramentas e actividades de avaliación serían as que seguen:

ACTIVIDADE 1. Realización dun traballo individual de 2.000 palabras sobre algún aspecto das artes do espectáculo pactado previamente co profesor. Para evitar o risco de plaxio, non se calificará ningún traballo que non fose pactado, aceptado e titorizado polo profesor. É dicir, non serán calificados os traballos dos que non haxa constancia documental (ou sexa, intercambio de correos electrónicos profesor-alumno) de que fose proposto en tempo e forma ao profesor, de que este aceptase a orientación do traballo e de que houbera un seguimento titorizado do mesmo. Competencias: T2,T4, T8, X3, X7, X8, EE5, EE6. Ponderación: 70%

ACTIVIDADE 2. Participación nas actividades de aula virtual e realización satisfactoria das probas prácticas semanais. Competencias: T7, T4, T8, X3, X7, X8. Ponderación: 30%

No caso de que o tránsito se produza iniciado xa o curso escolar, o profesorado combinará a avaliación do traballo presencial do alumnado coa avaliación do traballo non presencial, determinando as ferramentas (presenciais e non presenciais) a utilizar e a ponderación das mesmas.

AS PRESENTES MEDIDAS PODERÁN SER OBXECTO DE MODIFICACIÓN EN FUNCIÓN DAS DIRECTRICES OU INTRUCIÓNS QUE POIDA FACER PÚBLICAS A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA, QUE SE COMUNICARÁN EN TEMPO E FORMA AO ALUMNADO POLAS CANLES HABITUAIS (PÁXINA WEB E CORREO ELECTRÓNICO).